

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/223/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513210079
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2513210079.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. I. XXX/XX, S., o zaplatenie sumy 444,48 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 4. apríla 2017, č.k. 6C/79/2014-119 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanému sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie návrh vo výroku I. zamietol a vo výroku II. žalovanému náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil použitím ustanovenia § 297 druhá veta zákona č. 160/2015 Z.z., § 219 ods. 3 CSP, § 52 ods. 1, 2, 3 OZ, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z.z., § 53 ods. 1, ods. 4 písm. b), § 39, § 525 ods. 1, § 526 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP, § 396 ods. 3 CSP.

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá je bankou, uzatvorila so žalovaným dňa 14.02.2007 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0284833820. Na základe predmetnej zmluvy Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 30.000,-Sk (t.j. 995,82 Eur). Žalovaný záväzky vyplývajúce z predmetnej úverovej zmluvy riadne a včas neplnil. Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila predmetnú pohľadávku Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2011 na žalobcu. Listom zo dňa 12.04.2011, Slovenská sporiteľňa, a.s., oznámila žalovanému, že došlo k postúpeniu pohľadávky z uvedenej úverovej zmluvy vo výške 2.187,59 Eur s príslušenstvom. Slovenská sporiteľňa, a.s. svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nevyužila. Mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil až žalobca po postúpení pohľadávky podaním zo dňa 20.04.2011, keď k mimoriadnej splatnosti úveru došlo ku dňu 20.04.2011. Zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že žalobca napriek výzve súdu nepreukázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená na žalobcu, boli podmienky postúpenia splnené. Ako je zrejmé zo žaloby, predmetom konania sú splátky úveru za obdobie od 20.10.2010 do 20.01.2012. Žalobca v konaní predložil súdu dôkaz - výzvu k úhrade a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 20.04.2011, ktoré bolo adresované žalovanému. Súd však nemohol považovať oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti za právne významné z dôvodu, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo až po postúpení pohľadávky, a to žalobcom a nie

bankou, pričom žalobca k tomu nebol oprávnený. Žalobca nedoložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval, že by bol žalovaný Slovenskou sporiteľňou, a.s., aj písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku, ktorý je predmetom tohto konania. Túto výzvu nenaplnia oznam Slovenskej sporiteľne, a.s., o postúpení pohľadávky, lebo výzva musí predchádzať postúpeniu. V zmysle vyššie uvedeného súd nemal za preukázané splnenie podmienok vyžadovaných ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto dospel k presvedčeniu, že postúpenie pohľadávky banky na žalobcu nebolo urobené v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Z uvedeného teda vyplýva absolútna neplatnosť postúpenia, pričom postupca v súdnom konaní, v ktorom takúto postúpenú pohľadávku uplatňuje, je povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, a totiž tej skutočnosti, že je nositeľom práv, ktoré v súdnom konaní uplatňuje. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. Pokiaľ žalobca poukázal na znenie bodu 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorých je Slovenská sporiteľňa, a.s., oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje pohľadávky, takéto ustanovenie je pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Uvedené ustanovenie bodu 19.16 Všeobecných obchodných podmienok považuje súd za absolútne neplatné podľa § 39 v spojení s § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka aj z dôvodu rozporu s ustanovením § 53 ods. 4 písm. b) Občianskeho zákonníka o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá dovoľuje dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Keďže žalobca nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, nemožno považovať za preukázané, že toto postúpenie je platné, a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. S poukazom na uvedené súd pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobu žalobcu zamietol. Keďže žalovaný bol v tomto konaní v celom rozsahu úspešný, mal by nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania. Žalovanému však v konaní žiadne trovy konania nevznikli, z uvedeného dôvodu súd žalovanému náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania nepriznal.

4. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu, resp. podľa § 389 ods. 1 CSP ho zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov v odvolacom konaní v sume 74,96 eur. Ako odvolacie dôvody uviedol, že súd vec nesprávne právne posúdil. Po citácii § 92 ods. 8 a § 89 ods. 1 Zákona o bankách, ako i bodu 19.16 Všeobecných obchodných podmienok dôvodil tým, že nakoľko § 89 ods. 1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení daného zákona, pokiaľ zákon predmetnú odchýlku nevyučuje, pričom § 92 ods. 8 predmetného zákona nevyučuje odchýlnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona. Vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy si strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienujú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním písomnej výzvy. V ďalšom sa odvolateľ zameril na § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a zdôraznil, že toto ustanovenie nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky, keďže jeho účelom je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia. Odcitoval tiež závery Krajského súdu v Trenčíne v rozhodnutí sp. zn. 19C/34/2012, v ktorom súd okrem iného uviedol, že postúpením pohľadávky banky nedošlo k zhoršeniu postavenia žalovaného, došlo len k zmene v osobe veriteľa, pričom nevyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bankou ku dňu postúpenia nemožno považovať za dôvod neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok. Z rozhodnutia Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8C/67/2013 zdôraznil, že porušenie povinností vyplývajúcich z § 92 ods. 8 cit. zákona nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže táto norma nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 citovaného zákona. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazuje odoslanie tejto písomnosti žalovanému, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. V tejto súvislosti poukázal na závery NS SR vo veci sp. zn. 4Obo 210/01, z ktorého zdôraznil, že dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. Obdobný záver zdôraznil v uznesení Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/133/2013.

5. Žalovaný odvolací návrh nepodal, ani sa k riadne doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., - CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP, pričom napadnutý rozsudok bol vydaný a odvolanie podané už za účinnosti súčasného procesného predpisu - Civilného sporového poriadku.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 6C/79/2014 je nárok žalobcu, ktorým sa domáha zaplata sumy 444,48 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.10.2010 do 10.05.2011 vo výške 5,43 eur, ročný úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 444,48 eur od 11.05.2011 do zaplata.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správne skutkovému a právne záveru, že žalobca v konaní nepreukázal svoju aktívnu legitimáciu z dôvodu súdom prvej inštancie ustálenej neúčinnosti zmluvy o postúpení (z dôvodu, že neboli preukázané podmienky postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keďže nebolo preukázané, že žalovaný bol písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku pôvodným veriteľom), v dôsledku čoho mal byť daný dôvod na zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

10. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správne skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 OSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v napadnutej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

11. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcu, odvolací súd považuje za podstatné uviesť nasledovné:

12. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 14.02.2007 bola medzi obchodnou spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653 (ďalej len „SLSP, a.s.“) ako bankou a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o splátkovom úvere č. 0284833820, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 30.000,- Sk/995,82 eur, keď úver mal byť úročený pevnou úrokovou sadzbou do konečnej splatnosti úveru vo výške 18,40% ročne, za správu úveru bol dohodnutý poplatok vo výške 60,- Sk/1,99 eur mesačne, mesačné splátky bolo dohodnuté vo výške 837,- Sk/27,78 eur a to vždy do 20. dňa príslušného mesiaca až do 20.01.2012. Na základe predmetnej zmluvy SLSP, a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 30.000,- Sk/995,82 eur. Listom zo dňa 12.04.2011 SLSP, a.s. oznámila žalovanému, že pohľadávku z uvedenej úverovej zmluvy vo výške 2.187,59 eur s príslušenstvom postúpila na základe

zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2011 na žalobcu. SLSP, a.s. postúpila predmetnú pohľadávku zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2011 na žalobcu. Listom zo dňa 20.04.2011 žalobca oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a vyzval ho na splatenie celej pohľadávky v sume 2.350,73 eur do 04.05.2011. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 13.05.2015 č.k. 6C/79/2014-63 žalobu zamietol keď mal za to, že nárok žalobcu je premlčaný a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Na odvolanie žalobcu zo dňa 30.06.2015, Krajský súd v Trnave ako súd odvolací uznesením zo dňa 22.11.2016 č.k. 9Co/546/2015-92 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď uviedol, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude predovšetkým preskúmať aktívnu legitimáciu žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

13. V zmysle § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému (ods. 1). S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené (ods. 2).

14. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení (ods. 2).

15. V zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade zrejme nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškaní.

17. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 24.3.2011 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor so zákonom).

18. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkovej vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

19. Predmetom konania je pohľadávka, ktorej zaplata sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) zo zmluvy, ktorú tento uzavrel so žalovaným, bolo preto potrebné, aby v prvom rade preukázal svoju aktívnu legitímáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Zo spisu vyplýva, že na preukázanie svojej aktívnej legitímácie súdu prvej inštancie predložil kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2011 uzavretú medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, a.s. teda žalobcom.

20. Stranou v spore sa niekto môže stať bez toho, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či stranou objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

21. Je nesporné, že žalobca v konaní neunesol svoju dôkaznú povinnosť a relevantným spôsobom nepreukázal, že žalovaný ako dlžník, bol jeho pôvodným veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s., po splnení podmienky omeškania s plnením pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, písomne vyzvaný bankou na splnenie peňažného záväzku, čo napokon žalobca ani v odvolaní nepopiera. Odvolací súd sa pritom zhoduje so závermi prvoinštančného, že existencia a doručenie tejto písomnej výzvy je zákonnou podmienkou pre následné postúpenie predmetnej pohľadávky bankou na iný subjekt. Keďže podľa preukázaného, v danom prípade táto zákonná podmienka splnená nebola, žalobca v tomto smere neunesol svoje dôkazné bremeno, čo vedie k záveru, že k postúpeniu pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s., na žalobcu došlo v rozpore so zákonom a preto je takýto právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný.

22. Odvolací súd je toho názoru, že napriek systematickému zaradeniu citovaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách v rámci ustanovenia upravujúceho výnimky z bankového tajomstva, nie je možné výklad tohto ustanovenia zužovať len na výklad systematický, spôsobom, ako ho poníma žalobca s tým, že sa ním upravujú iba prípady prelomenia bankového tajomstva, pričom nie sú ním upravené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky. Naopak v citovanom ustanovení, vychádzajúc najmä z jeho gramatického znenia, je nesporne zrejmé, že stanovuje banke podmienky pre účinné postúpenie bankovej pohľadávky, ktorých naplnenie v danom prípade preukázané nebolo. Keďže potom nedošlo k platnému postúpeniu danej pohľadávky, žalobca nie je v spore aktívne vecne legitímovaný, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné jeho žalobu zamietnuť. Oznámenie banky o postúpení pohľadávky žalobcovi adresované žalovaným bolo splnením povinnosti pôvodného veriteľa ako postupcu v zmysle § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, rozhodne ho nemožno stotožňovať ani zamieňať so splnením podmienky

bankou v zmysle cit. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., keďže ani podľa formy, ani podľa obsahu nie je výzvou banky adresovanou dlžníkovi na splnenie dlhu, s ktorým je dlžník v omeškaní.

23. K argumentácii odvolateľa, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/210/2001, odvolací súd poukazuje na to, že rozpor právneho úkonu so zákonom zakladá jeho absolútnu neplatnosť, na ktorú musí súd prihliadať z úradnej povinnosti ex offo aj bez toho, aby ju niektorý z účastníkov namietal (§ 39 Občianskeho zákonníka).

24. Žalobca tiež tvrdil, že ustanovenie § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v spojení s čl. 19.16 Všeobecných obchodných podmienok umožňovalo zmluvných stranám, aby si upravili práva a povinnosti odchyľne od zákona o bankách.

25. Podľa § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (14.2.2007) banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pri každom obchode požadovať preukázanie totožnosti klienta okrem obchodov uvedených v odseku 4; pri každom obchode je klient povinný vyhovieť každej takejto žiadosti banky alebo pobočky zahraničnej banky. Vykonávanie obchodu so zachovaním anonymity klienta banka pobočka zahraničnej banky sú povinné odmietnuť.

26. Podľa § 89 ods. 1 posledná veta zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného od 10.6.2013 banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1.

27. Právna úprava ustanovenia § 89 ods. 1 Zákona o bankách, na ktorú sa žalobca v podanom odvolaní odvoláva, nebola účinná v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Preto ani účastníci zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 14.2.2007 nemali možnosť upraviť si postupovanie pohľadávok (súčasných i budúcich) odchyľne od vtedy účinného a platného zákona o bankách (§ 92 ods. 8 Zákona o bankách).

28. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vo výroku vecne správne a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnou odvolacou argumentáciou odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, včítane závislého výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

29. V odvolacom konaní fakticky plne úspešným žalovaným vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

31. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

32. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcou. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní

žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavné nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

33. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).